

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Josefa Baxy, JUDr. Jakuba Camrdy, JUDr. Zdeňka Kühna, JUDr. Radana Malíka, JUDr. Jana Passera a JUDr. Petra Průchy v právní věci navrhovatelky: **vláda**, se sídlem nábřeží Edvarda Beneše 4, Praha 1, za kterou jedná na základě pověření JUDr. Václav Henych, ředitel odboru všeobecné správy Ministerstva vnitra, se sídlem náměstí Hrdinů 3, Praha 4, proti odpůrci: politické hnutí **Patrioti – hnutí za lepší Ústí n. L.**, se sídlem Moskevská 38, Ústí nad Labem, v řízení o návrhu na rozpuštění politického hnutí,

takto:

I. Politické hnutí „Patrioti - hnutí za lepší Ústí n. L.“ **se rozpouští.**

II. Navrhovatelce **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

III. Likvidátorem **se určuje** Mgr. Radslav Janeček, advokát se sídlem Bubeníčkova 44, Brno.

Odůvodnění:

I.
Vymezení věci

[1] Dne 24. 6. 2011 byl Nejvyššímu správnímu soudu doručen návrh vlády („navrhovatelka“) na rozpuštění politického hnutí „Patrioti - hnutí za lepší Ústí n. L.“ („odpůrce“) podle § 15 odst. 1 zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích („zákon o politických stranách“). V odůvodnění svého návrhu

navrhovatelka uvedla, že po rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 6. 2009, čj. Pst 14/2008 - 30, kterým byla činnost odpůrce pozastavena pro opakované nesplnění povinností vyplývajících z § 18 odst. 1 zákona o politických stranách, nedošlo k odstranění závadného stavu.

[2] Dle navrhovatelky odpůrce ve stanovené lhůtě dodatečně předložil Poslanecké sněmovně výroční finanční zprávy za rok 2006 a 2007, avšak i po jejich doplnění zůstaly tyto neúplné. Výroční finanční zpráva za rok 2008 byla sice zaslána, avšak po termínu a i po doplnění neobsahuje zprávu auditora a roční účetní výkazy dle zvláštních předpisů. Dále navrhovatelka uvedla, že výroční finanční zprávy za rok 2009 a 2010 odpůrce nedoložil vůbec. Navrhovatelka má tedy na základě výše uvedeného za to, že po pozastavení činnosti odpůrce neučinil odpovídající kroky k odstranění závadného stavu. Vláda proto navrhla, aby Nejvyšší správní soud odpůrce rozpustil a jmenoval jeho likvidátora.

[3] Odpůrce byl přípisem ze dne 29. 6. 2011 vyzván, aby se k návrhu na rozpuštění vyjádřil ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení. Vzhledem k tomu, že na uvedené adrese nebyl odpůrce zastižen, písemnost nebylo možné odevzdat osobě oprávněné ji přijmout, ani nebylo možné písemnost vhodit do domovní schránky odpůrce, resp. jiné schránky užívané odpůrcem, byla písemnost v souladu s § 50 odst. 2 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. v době od 3. 8. 2011 do 13. 8. 2011 vyvěšena na úřední desce zdejšího soudu za účelem jejího doručení. Odpůrce se ani poté k návrhu žádným způsobem nevyjádřil.

[4] O návrhu rozhodoval soud v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 s. ř. s. bez jednání, neboť navrhovatelka s tímto záměrem projevila souhlas a odpůrce se k výzvě soudu podle § 51 odst. 1 s. ř. s. v zákonem dané lhůtě nevyjádřil. Má se tedy za to, že odpůrce s takovým postupem souhlas vyslovil.

II.
Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[5] Nejvyšší správní soud k dané věci uvádí následující. Pravomoc a příslušnost tohoto soudu rozhodovat o rozpuštění politických stran a hnutí je založena § 15 odst. 1 zákona o politických stranách a současně i § 4 odst. 2 písm. b) ve spojení s § 95 s. ř. s. Návrh na rozpuštění politické strany nebo hnutí je oprávněna podat vláda; pokud tak neučiní do 30 dnů od doručení podnětu, může návrh podat prezident republiky (§ 15 odst. 1 zákona o politických stranách).

[6] Z ustanovení § 18 odst. 1 téhož zákona vyplývá povinnost stran a hnutí předložit každoročně do 1. dubna Poslanecké sněmovně k informaci výroční finanční zprávu v členění konkretizovaném pod body a) až f) tohoto ustanovení

[7] Podle § 14 odst. 1 zákona může být činnost strany a hnutí rozhodnutím soudu pozastavena, jestliže je v rozporu s § 1 až 5, § 6 odst. 5 a § 17 až 19 nebo se stanovami. Při pozastavení činnosti může politická strana či hnutí činit pouze úkony zaměřené na odstranění stavu, který byl důvodem k rozhodnutí soudu o pozastavení jejich činnosti, a to nejdéle po dobu jednoho roku. Pokud i po pozastavení činnosti politického hnutí

nadále trvají skutečnosti, pro které byla činnost hnutí pozastavena, podají příslušné orgány žalobu ve správním soudnictví na rozpuštění strany (§ 14 odst. 2 zákona o politických stranách).

[8] Politické strany a hnutí přitom mohou být zrušeny rozhodnutím soudu o jejich rozpuštění, jestliže je jejich činnost v rozporu s § 1 až § 5 zákona o politických stranách nebo jestliže i po uplynutí lhůty stanovené v rozhodnutí soudu o pozastavení činnosti strany nebo hnutí trvají skutečnosti, pro které byla jejich činnost pozastavena. V rozhodnutí o rozpuštění strany a hnutí určí soud současně likvidátora, kterým nesmí být osoba, jež byla členem této strany či hnutí (§ 13 odst. 6 cit. zákona).

[9] Nejvyšší správní soud v dané věci z obsahu spisu zjistil zejména následující skutečnosti. Ve výše citovaném rozsudku (viz bod [1]), kterým byla činnost hnutí pozastavena, bylo na základě usnesení Poslanecké sněmovny č. 295 ze 14. schůze konané dne 27. 4. 2007 a usnesení Poslanecké sněmovny č. 777 z 30. schůze konané dne 30. 4. 2008, konstatováno, že odpůrce opakovaně nepředložil výroční finanční zprávy za roky 2006 a 2007. Zdejší soud z tohoto důvodu pozastavil činnost odpůrce, přičemž výslovně uvedl, že pokud nedojde k nápravě vadného stavu ve stanovené lhůtě, podají orgány uvedené v § 15 zákona o politických stranách návrh na jeho rozpuštění.

[10] Protože Nejvyšší správní soud rozhoduje podle skutkového stavu, který tu je v době jeho rozhodnutí (§ 96 s. ř. s.), vyžádal si vyjádření Kontrolního výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, zda v mezidobí od podání návrhu splnil odpůrce svou povinnost a předložil úplné výroční finanční zprávy alespoň dodatečně. Ve vyjádření ze dne 4. 8. 2011, čj. KV/2.8.11/9001/302/144H, kontrolní výbor uvádí, že odpůrce k uvedenému datu nepředložil výroční finanční zprávy za roky 2006 až 2008 v úplnosti vyžadované zákonem o politických stranách. Výroční finanční zprávy za roky 2009 a 2010 odpůrce dosud Poslanecké sněmovně nepředložil vůbec, což navrhovatelka dokládá usnesením Poslanecké sněmovny č. 1221 z 56. schůze konané dne 15. 5. 2009 a dále usnesením Poslanecké sněmovny č. 1677 ze 78. schůze konané dne 16. dubna 2010.

[11] Nejvyšší správní soud při hodnocení projednávané věci vycházel zejména z následujících úvah. Při rozhodování o rozpuštění politické strany je třeba respektovat ústavní dimenzi a dbát na garance demokratického právního státu. Samotné pozastavení činnosti nepředstavuje nevratný či dokonce likvidační krok ve vztahu k dotčenému politickému hnutí, ale je třeba jej vnímat jako poslední výzvu ze strany státu k odstranění zjištěných nedostatků, po které teprve může následovat rozpuštění daného hnutí. Politické strany a hnutí představují státem privilegované korporace soukromého práva, nezbytné v reprezentativní formě vlády, jejichž základní funkcí je být prostředníkem mezi státem a společností tím, že zapojují občany do správy veřejných záležitostí, vyjadřují jejich názory a ucházejí se o jejich podporu ve svobodných volbách v souladu s článkem 5 Ústavy a články 20 a 22 Listiny základních práv a svobod (srov. k tomu nález sp. zn. Pl. ÚS 26/94 ze dne 18. 10. 1995, 62/4 SbNU 113; 296/1995 Sb., dostupný na nalus.usoud.cz).

[12] Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu v tomto ohledu však jednoznačně vyplývá, že *„jestliže i po uplynutí lhůty stanovené v rozhodnutí soudu o pozastavení činnosti politické strany nebo politického hnutí trvají skutečnosti, pro které byla*

jejich činnost pozastavena, rozhodne Nejvyšší správní soud o rozpuštění politické strany nebo hnutí podle § 13 odst. 6 zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích“ (srov. např. rozsudek NSS ze dne 4. 12. 2003, čj. Pst 5/2003 - 43, publ. pod č. 299/2004 Sb. NSS; všechna zde cit. rozhodnutí NSS jsou dostupná na www.nssoud.cz). K tomu je nutno zdůraznit, že Nejvyšší správní soud pečlivě odlišuje případy, kdy finanční zprávy nejsou politickou stranou předloženy vůbec či nejsou opatřeny povinnou zprávou auditora, od případů, kdy finanční zprávy sice předloženy jsou, ale vyvstane otázka, zda tyto finanční zprávy splňují náležitosti zakotvené v § 18 zákona o politických stranách. Zároveň Nejvyšší správní soud obzvláště obezřetně dbá na to, aby nedocházelo k přepjatému formalismu při zkoumání náležitostí předložených finančních zpráv (např. rozsudky NSS ze dne 20. 2. 2008, čj. Pst 39/2007 – 82, či ze dne 24. 6. 2009, čj. Pst 22/2008 – 41).

[13] V daném případě je z předložených podkladů a ze spisu zjevné, že odpůrce opakovaně porušil povinnost předkládat finanční výroční zprávy tím, že výroční zprávy týkající se období 2006 až 2008 nedoložil v úplnosti požadované § 18 zákona o politických stranách, a to ani v náhradním termínu, jednak tím, že výroční zprávy týkající se období 2009 a 2010 nedoložil vůbec. Z výše uvedených skutečností vyplývá, že odpůrce skutečně nesplnil zákonem uložené povinnosti a neodstranil tak stav, pro který byla jeho činnost pozastavena, po dobu delší než jeden rok od právní moci rozsudku, kterým byla jeho činnost pozastavena. Neučinil tak ani v době rozhodování Nejvyššího správního soudu. Jednání odpůrce tak naplňuje zákonné podmínky pro rozpuštění tohoto politického hnutí.

[14] Nejvyšší správní soud tedy dospěl k závěru, že podaný návrh je důvodný a nezbylo mu než politické hnutí „Patrioti - hnutí za lepší Ústí n. L.“ na základě § 15 odst. 1 zákona o politických stranách a § 4 odst. 2 písm. b) ve spojení s § 95 s. ř. s. rozpustit.

III.
Závěr a náklady řízení

[15] S ohledem na shora uvedené skutečnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že návrh je důvodný, a proto rozhodl o rozpuštění politického hnutí „Patrioti – hnutí za lepší Ústí n. L.“.

[16] Výrok o nákladech řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s. Odpůrce, který nebyl v tomto řízení úspěšný, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Navrhovatelce, která v řízení úspěšná byla, nevznikly v souvislosti s řízením před Nejvyšším správním soudem náklady převyšující rámec její běžné činnosti, a proto jí soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

[17] Podle § 13 odst. 6 zákona o politických stranách určil Nejvyšší správní soud likvidátorem odpůrce Mgr. Radslava Janečka, advokáta se sídlem Bubeníčkova 44, Brno, který s tímto určením souhlasí. Likvidátor bude postupovat přiměřeně podle předpisů o likvidaci majetku a závazků obchodních společností (§ 12 odst. 4 zákona o politických stranách).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky podle soudního řádu správního přípustné.

Politické hnutí **j e o p r á v n ě n o** podat návrh podle článku 87 odst. 1 písm. j) Ústavy, jestliže tvrdí, že rozhodnutí o jeho rozpuštění není ve shodě s ústavními nebo jinými zákony. Návrh lze podat ve lhůtě třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k Ústavnímu soudu, podání návrhu má odkladný účinek (§ 73 odst. 1, 2; § 79 odst. 1 věta druhá zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů).

V Brně dne 15. září 2011

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu